

ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪಕ್ಷ ಆಚರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಬಲ

Posted On: 18 SEP 2017 2:31PM by PIB Bengaluru

ವಿಶೇಷ ಲೇಖನ

ರಾಷ್ಟ್ರವ್ಯಾಪಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಪಕ್ಷ ಆಚರಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ, ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಆಂದೋಲನಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಬಲ
* ನೀರಜ್ ಬಾಜವೇಯ

ಪ್ರಸ್ತುತ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ ಅವಧಿಯ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ವೇಗ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ವಚ್ಛ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯಕರಣಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ತ್ವರಿತ ಗತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರಿ ಕ್ರಿಯಾ ಯೋಜನೆಯೊಂದೇ ಕಾರಣವಲ್ಲ, ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಹಿಂದೂಳೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶವಾಸಿಗಳೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹರಡಿದ ಜಾಗೃತಿಯೂ ಕಾರಣ. 2014 ರಲ್ಲಿ ಗಾಂಧೀ ಜಯಂತಿಯಂದು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಆರಂಭಿಸಿದ ಈ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸತತ ಯಶೋಗಾಥೆಗಳ ಮಹಾಪೂರವೇ ಹರಿದು ಬರುತ್ತಿರುವ ಮಧ್ಯಸ್ಥತಾ ಎಂಬ ಪದ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಸ್ವಚ್ಛ ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು ಸುರಕ್ಷಿತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಕುರಿತ ಜಾಗೃತಿ ಮತ್ತು ಬೇಡಿಕೆಯ ಕಾರಣದಿಂದಾಗಿ ಚಲಾವಣೆಯ ನಾಣ್ಯವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ.

ಈ ಆಂದೋಲನ ಉತ್ತಮ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭಗೊಂಡಿದ್ದು, ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವಾಗಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶೌಚಾಲಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿರುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಶುದ್ಧ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ನಿಯಮಿತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೊಸ ಶೌಚಾಲಯಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಾರೀ ಹೆಚ್ಚಳವಾಗಿದೆ, ಸರಕಾರೀ ಯಂತ್ರ, ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಈ ಆಂದೋಲನ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮುನ್ನಡೆಯುವುದರ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ನೈರ್ಮಲ್ಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಕುಟುಂಬವೊಂದು ವಾರ್ಷಿಕ 50,000 ರೂ. ಉಳಿತಾಯ ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತದೆ ಯುನಿಸೆಫ್ ವರದಿ.

ಶೌಚಾಲಯಗಳ ನಿರ್ಮಾಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ದೇಶದ ಉದ್ದಗಲಕ್ಕೂ ನಡೆದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಕಾಶಮಾನವಾದ ಯಶೋಗಾಥೆಗಳ ವರದಿಗಳು ಬಂದಿರುವಂತೆಯೇ, ದೂರುಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಿಸುವವರು ತಪ್ಪು ಎಸಗಿದ ವರದಿಗಳೂ ಬಂದಿದ್ದು, ಅವುಗಳ ಕುಂದು ಕೊರತೆ ನಿವಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ..

ವ್ಯಾಪಕವಾದ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕರಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ತೀವ್ರಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯಕರಣಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಲು ಪ್ರಧಾನಿ ಶ್ರೀ ನರೇಂದ್ರ ಮೋದಿಯವರು ಆರಂಭಿಸಿದ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ ಎರಡು ಉಪ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.-ಗ್ರಾಮೀಣ ಭಾಗಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಆಂದೋಲನ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಮತ್ತು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಆಂದೋಲನ (ನಗರ). ಈ ಆಂದೋಲನ 2019 ರೊಳಗೆ ಇಡೀ ದೇಶವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಗುರಿಯ ಮೂಲಕ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅವರ 150 ನೇ ಜನ್ಮ ದಿನದಂದು ಯೋಗ್ಯ ಪ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕರಣವು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಮಿಷನ್ ಆರಂಭದ ಬಳಿಕ 39% ದಿಂದ 67.5% ಗೆ ತಲುಪಿದೆ. 2.38 ಲಕ್ಷ ಗ್ರಾಮಗಳು ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತ ಗ್ರಾಮಗಳೆಂದು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟವು, ಮತ್ತು ಈ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ತ್ವರಿತ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡಿಸಿ ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನೈರ್ಮಲ್ಯಕರಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕ ನವೀನ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಲು, ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ವಚ್ಛಧಾನ್ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳ ಗುಂಪು ಸೃಷ್ಟಿಗಾಗಿ ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಆಂದೋಲನದ ಲಾಂಛನವೇ ಜನರ ಗುಂಪು ಆಲೋಚನೆಯ ಮೂಲಕ ನಡೆದ ಸೃಷ್ಟಿ.

ಈಗ, ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಹುರುಪು ತುಂಬಲು ಮತ್ತು ಅದನ್ನೊಂದು ಸಮರ್ಥ, ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚಳವಳಿಯಾಗಿಸಲು, ಒಂದು ಪಕ್ಷ (ಹದಿನೈದು ದಿನಗಳ) ಅವಧಿಯ ಆಂದೋಲನ 'ಸ್ವಚ್ಛ ಹೀ ಸೇವಾ' ಆಯೋಜಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇದರಡಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂಭಾಗೀತ್ವಕ್ಕಾಗಿ ಕಾನೂನು ರೂಪಕರು ಮತ್ತು ಇತರರು ಭಾಗಿಯಾಗುವ 'ಶ್ರಮಧಾನ್' (ಉಚಿತ ಶ್ರಮ) ಈ ವಾರ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯವರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮನಾಥ ಕೋವಿಂದ್ ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಉರು ಕಾನ್ಸುರ್ ದೇಹಕ್ಕೆ ನಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ನಿಶಾನೆ ತೋರಿದ್ದಾರೆ. ಉಪರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ ವೆಂಕಯ್ಯ ನಾಯ್ಡು ಅವರೇ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಆಂದೋಲನದ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಕ್ಷಾಚರಣೆ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಜನ್ಮ ದಿನದಂದು ಕೊನೆಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸಚಿವರು, ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಶಾಸಕರು 'ಶ್ರಮಧಾನ್' ನಡೆಸಲು ಕಾಲಾವಕಾಶ ನಿಗದಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಜನ್ಮದಿನವಾದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 17 ರಂದು ಈ ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ 'ಸೇವಾ ದಿವಸ್' ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಆಂದೋಲನದಲ್ಲಿ ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿರುವವರು ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ದೊರೆಯಲಿದೆ ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಕಾನೂನು ರೂಪಕರು, ಸೆಲೆಬ್ರಿಟಿಗಳು, ಬ್ರಾಂಡ್ ರಾಯಭಾರಿಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ ಗಣ್ಯಾತಿಗಣ್ಣರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯಿಂದ ಸ್ವಚ್ಛ ಆಂದೋಲನದ ಸಂದೇಶ ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಶಾಲಿಯಾಗಲಿದೆ ಎಂಬುದು ನೀತಿ ನಿರೂಪಕರ ಅಭಿಮತವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದೇಶ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ತಲುಪುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಲು ಸರಕಾರಿ ಯಂತ್ರವು ಬಾಲಿವುಡ್ ನ -ಶೌಚಾಲಯ: ಏಕ್ ಪ್ರೇಮ್ ಕಥಾ ಎಂಬ ಚಲನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿ 'ಸೇವಾ ದಿವಸ್'ದಂದು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಎಲ್ಲ ಮಾರ್ಗಮಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ.

'ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಹೀ ಸೇವಾ' ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಬದುಕಿನ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗದ ಜನರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗೂಡಿಸಿ, ಸ್ವಚ್ಛತೆಗಾಗಿ 'ಶ್ರಮಧಾನ್' ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಿಸುವ ಮತ್ತು ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮವನ್ನು ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಕೆಲ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಯ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಲಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಸಮನ್ವಯಗೊಳಿಸುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಆಂದೋಲನದ ಸಂಘಟನಾ ಮಂತ್ರಾಲಯವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯಕರಣ ಮಂತ್ರಾಲಯ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡಿದೆ.

ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಜನ್ಮತ್ರಿಯಗೊಳಿಸಲು ಮತ್ತು ಜನ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರತಿ ಅವಕಾಶವನ್ನೂ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುವುದು. ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಮುಖ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಸುಧಾರಕರಾದ ಡಾ. ದೀನ ದಯಾಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಅವರ ಜನ್ಮ ದಿನವನ್ನು ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 25 ರಂದು ಆಚರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳಾದ ಉದ್ಯಾನವನ, ಬಸ್ ತಂಗುಡಾಣ, ರೈಲ್ವೆ ನಿಲ್ದಾಣಗಳಲ್ಲಿ 'ಸರ್ವತ್ರ ಸ್ವಚ್ಛತಾ' ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಕ ಮತ್ತು ಬಹುತೇ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಮ್ಮಿ ಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಗಾಂಧಿ ಜಯಂತಿಯಂದು ಪ್ರವಾಸಿ ತಾಣಗಳ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಆದ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿಯಾದರೆ , ಪ್ರವಾಸೋದ್ಯಮ ವಲಯ , ಒಂದು ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕರಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ 500 ಕೋಟಿ ರೂ.ಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ವಿಶ್ವ ಬ್ಯಾಂಕ್ ವರದಿಯ ಅಂದಾಜಿನ ಪ್ರಕಾರ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕರಣದ ಕೊರತೆಯಿಂದಾಗಿ ಭಾರತದ ಜಿಡಿಪಿಯಲ್ಲಿ 6%ಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಹೊರ ಬೀಳುತ್ತಿದೆ.

ಸರಕಾರವು ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ತಾಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರತಿ ಮಂತ್ರಾಲಯಗಳಿಗೂ ಈ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವಂತೆ ಸೂಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ರಕ್ಷಣಾ ಸಚಿವಾಲಯ ಎಲ್ಲಾ ಕಂಟೋನ್ಮೆಂಟ್ ಗಳೂ ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತ ಎಂದು ಘೋಷಿಸುವುದನ್ನು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿದೆ. ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಸಾರ ಸಚಿವಾಲಯ . ಎಫ್.ಎಂ ರೇಡಿಯೋ ತರಂಗಗಳ ಮೂಲಕವಲ್ಲದೆ, ಖಾಸಗಿ ವಾಹಿನಿಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಚ್ಛತಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜನ್ಮತ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ವಹಿಸಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಕಿರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತಿದೆ.

ಇತ್ತೀಚಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಆಂದೋಲನ ಹಲವು ಗುರಿಗಳನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದೆ. ದೇಶಾದ್ಯಂತ 29,79,945 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಸೇರಿದೆ. 44,650 ವಾರ್ಡುಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖಡಾ 100 ರಷ್ಟು ಮನೆ-ಮನೆಗಳಿಗೆ ತೆರಳಿ ತ್ವಾಜ್ಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ (ನಗರ) ಜಾಲತಾಣದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಫಲಕದ ಅನ್ವಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 2,19,169 ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತ್ವಾಜ್ಯದಿಂದ ಇಂಧನ ತಯಾರಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತ 94.2 ಮೆಗಾವಾಟ್ ಗಳಷ್ಟಾಗಿದೆ. ಒಟ್ಟು 1,286 ನಗರಗಳು ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತ ಎಂದು ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿವೆ.

ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ದ ಪ್ರದರ್ಶನ ಫಲಕದ ವರದಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ 4,80,80,707 ಮನೆಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು 2014 ರ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 2 ರಿಂದೀಚೆಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು 2,38,539 ಗ್ರಾಮಗಳು ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿ, ಆ ಕಿರೀಟಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ. ಇದೇ ಜಾಲತಾಣ 196 ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತವಾಗಿವೆ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. ಬಯಲು ಶೌಚವನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕುವುದು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಆಂದೋಲನದ ಮುಖ್ಯ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಅಂಶ. 2019ರೊಳಗೆ ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತ ಉದ್ದೇಶ ಈಡೇರಿಕೆಗೆ 55 ಮಿಲಿಯನ್ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಶೌಚಾಲಯ ಮತ್ತು 115,000 ಸಮುದಾಯ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ (ಗ್ರಾಮೀಣ) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತದೆ ನೀತಿ ಆಯೋಗದ ದಾಖಲೆ. ಸಿಕ್ಕಿಂ, ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶ, ಕೇರಳ, ಹರ್ಯಾಣ, ಮತ್ತು ಉತ್ತರಾಖಂಡಗಳು ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿವೆ.

2018 ರೊಳಗೆ 10 ರಾಜ್ಯಗಳು ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ 4500 ನಮಾಘಿ ಗಂಗ ಗ್ರಾಮಗಳು ಈಗ ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಸ್ವಚ್ಛ ಭಾರತ ಅಭಿಯಾನ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶ್ರೇಣೀಕರಣ, ನಗರಗಳ ನೈರ್ಮಲ್ಯಕರಣ ಸೂಚಕ ಸಹಿತ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಮಹತ್ವಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಯೋಜನೆಯ ನೈಜ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಚ್ಛತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಹೊಂದಿರಬೇಕಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತದೆ. 2019 ರೊಳಗೆ ಇಡೀ ದೇಶ ಬಯಲು ಶೌಚ ಮುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾವು ಆಶಿಸೋಣ.

*ಲೇಖಕರು ಯುನೈಟೆಡ್ ನ್ಯೂಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಮಾಜಿ ಸಂಪಾದಕರು, ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿದ ಪತ್ರಕರ್ತರು, ಅವರ 30 ವರ್ಷಗಳ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮತ್ತು ಅಂತಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದವರು ಮತ್ತು ಪ್ರೆಸ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದವರು.
ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಲೇಖಕರ ಸ್ವಂತವು.

.....

